

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2450
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Bratie, pristrčno pozdravljeni!

Tople vezi, ki nas spajajo z brati Bolgari, niso od včeraj. Zgodovinsko društvo v Mariboru se na primer lahko ponaša s preko 20 letnimi živahnimi vezami in stiki z bolgarskimi znanstveniki in kulturnimi središči. Imena kakor Bezenšek, Borštnik itd. so zgovorne priče, da so od nekdaj naši pogledi segali preko belega Zagreba in ponosnega Beograda do prelepe Sofije. Naši najvidnejši politiki duševni tvorci in mislilci, njim na čelu Ivan Cankar, so imeli vedno v svojih osnutkih in blagovestih sliko močno strnjene južnega slovanstva od Soče do Črnega morja, od Št. Ilje do Dedeagača. Ta veliki sen, ki ni nikdar v naših najboljših in največjih zamrl, se je morda v tisti dobi zdel majhnim ljudem kakor slaba šala ali varajoča fata morgana.

Danes niso to več fatamorganski vzinki. Ko je lani v tistih velikih sofijskih dneh od 28. do 30. septembra upiralo 20 milijonov Južnih Slovanov svoje poglede tja v krasno bolgarsko prestolnico, ko sta naš blagopokojni veliki kralj Aleksander in car Boris konkretno pretresala vsa pereča vprašanja, ki segajo globoko v življenje in snovanje bratskih južnoslovanskih narodov, se je tista doždevna legenda o južnoslovanski enotnosti jela pretvarjati v otipljivo resničnost. Ko so v tistih veličastnih dneh južnoslovanske zgodovine, ki pomenjajo prodor k novi miselnosti in novim zasnovam, sedli južnoslovanski in bolgarski državnik skupni mizi v staroslavnem Rilem samostanu, da postavijo čvrste temelje za čim tesnejše sodelovanje južnih Slovanov v političnih, gospodarskih, kulturnih in drugih vprašanjih, je pesimizem obležal strn na tleh v popolni kapitulaciji pred nečim velikim, kar se je tedaj ustvarjalo v prestolnici bolgarskega naroda. To je bilo poslednje in največja delo našega kralja Zedinitelja. Temelji so bili postavljeni!

V poslednjih te zanosite politike je bila akcija. Pričelo se je živahno sprepletanje obojestranskega življenja z bratskimi obiski v obeh smereh. V širokem programu zblíževanja se je posebno uveljavil moment medsebojnega kulturnega spoznavanja in sodelovanja. Naši književniki, pevci in znanstveniki, so šli spoznavat in proučevati sveto bolgarsko zemljo in prisluškovati nežnim utripom bratske duše. Kri naše krvi... Bolgarski bratie so sprejeli naše z neko gostoljubnostjo, ki odlikuje samo slovanske narode. Tudi bratie iz Bolgarije so prišli v Beograd, Zagreb, Ljubljano, da se ob pristrčnem snitju čim tesneje primaknejo naši usodi in življenju. Ta kulturna zblíževalna akcija je pomembno pripravljala delo k velikemu južnoslovanskemu snu in programu: da bi bili eno!

Da bi bili eno! Tukaj je bil zamisek velikih sofijskih dni. Ta enovitost naj bi se odražala v vseh emanacijah južnoslovanske duhovne in politične volje! Pojavljajo se zadnjih mesecev pri nas in v vrstah bolgarskega izobraženstva dajejo močne primere silovite težnje v sofijske smeri in cilje.

Izvršni organi te elementarne in vitalne težnje v naši južnoslovanski sredini so Jugoslovansko-bolgarske lige, ki uresničujejo v svojem delokrogu vodilne smeri razgovorov in sklepov v Sofiji in v Rilem samostanu. Tudi v Mariboru se je ustanovila Jugoslovansko-bolgarska liga. Danes prihajajo k nam v znamenju njene ideje in poslanstva bolgarski bratie. Ko stopa prvič na tla jugoslovanskega Maribora bolgarska kulturna repre-

Simonova in Edenova misija

V Berlin dopotujeta oba, v Moskvo in Varšavo pa gre Eden sam — Nemške zahteve neprestano naraščajo — Angleško delo ne bo lahko

LONDON, 16. marca. Na seji angleške vlade je bilo končno sklenjeno, da odpotuje v Pariz 24. t. m. z zunanjim ministrom sirom Simonom tudi lord Eden, ki bo potem nadaljeval pot v Moskvo in Varšavo. Sir Simon se bo vrnil iz Berlina z letalom 26. t. m., lord Eden pa bo nadaljeval pot z vlakom in bo prispel v Moskvo 28. t. m. ter ostal tam do 31. t. m. Iz Moskve se bo vrnil zadnjega spet po železnici v Varšavo in ostal tam dva dni. Glavni namen obeh obiskov bo priprava sporazuma, ki naj bi objel Evropo in zagotovil mir za daljšo dobo. Razprav-

ljalo se bo, kakor že poročano, o letalskem paktu, vzhodnem paktu, sredozemskem paktu in o razorožitvi. V Londonu so si popolnoma na jasnem, da niti pogajanja v Berlinu niti v Moskvi in Varšavi ne bodo lahka. Težko je spraviti v sklad tako različne interese, kakor so n. pr. interesi Nemčije in sovjetske Rusije. Nemčija nastopa zadnje dni glede svoje oborožitve docela javno in brezobzirno. Njene zahteve se neprestano večajo in je sedaj že čisto gotovo, da bo zahtevala priznanje vojske, odgovarjajoče številu nemškega prebivalstva. Zatrjuje se, da bo vztra-

jala berlinska vlada pri zahtevi, da se ji dovoli stalna vojska 600.000 mož in 1500 letal, kar zlasti vznemirja Francijo, ki ima sedaj zaradi padanja rekrutov, komaj 200.000 mož. V Franciji je namreč znašal doslej letni prirastek za vojaško službo sposobnih mladeničev 230.000, zaradi izostanka porodov med svetovno vojno pa bo pa del sedaj na 108.000. Zaradi tega tudi pripravlja Francija podaljšanje vojaške službe na dve leti in ustanovitev posebne poklicne vojske. Ob takih razmerah delo sira Simona in lorda Edena res ne bo lahko.

Pred krvavim spopadom v Afriki

ITALIJA SI HOČE Z ZAČASNIMI SPORAZUMI ZAVAROVATI HRBET. VOJNA NEIZOGIBNA.

LONDON, 16. marca. Pogajanja med Italijo in Abesinijo v Adis Abebi so docela zastala, kar je vzbudilo tu veliko vznemirjenost. Angleška vlada je še enkrat svetovala Italiji in Abesiniji naj se doseže sporazum v spornih zadevah, izgleda pa, da tudi ta intervencija ne bo uspela. Abesinija je baje že definitivno sklenila, da prepusti zadevo v rešitev Društva narodov. Prepričanje Londona in Pariza pa je, da Društvo narodov spora ne bo moglo rešiti. Vse izgleda, da je Italija že dobila tihi pristanek velesil za svojo akcijo proti Abesiniji, celo tudi Japonske, ka-

teri je Italija obljubila, da se ne bo mešala v azijske zadeve in bo v Abesiniji tudi še nadalje spoštovala vse japonske interese. Italijanska diplomacija je zadnje dni mrzlično na delu, da likvidira v Evropi vse spore in doseže z vsemi vsaj začasni sporazum, ki naj ji popolnoma krile hrbet za operacije v Abesiniji. Objektivni poročevalci, ki so obiskali Eritrejo in Somalijo, poročajo, da so vojne priprave Italije proti Abesiniji že skoraj dovršene. Tako je treba pričakovati dojnega spopada že v nekaj tednih, morda pa celo tudi prej.

Zbližanje Italije in Jugoslavije

NASTOPNA AVDIENCIA NOVEGA ITALIJANSKEGA POSLANIKA NA NAŠEM DVORU.

BEOGRAD, 16. marca. Včeraj popoldne je bil pri knezu namestniku Pavlu v nastopni avdienci novi italijanski poslanik na našem dvoru, Guido Viola conte di Campalto. V svojem govoru je poslanik izjavil, da ima posebno naročilo šefa svoje vlade, Mussolinija, izraziti željo za zblížanje med obema državama. Italija nima nobenih neprijateljskih namenov do Jugoslavije in ne želi ovirati njenega razvoja ne politično ne gospodarsko. Nadalje je izrazil željo, da mu bo omogočeno dobiti potrebno podporo za izvedbo tega poslanstva. Odgovoril mu je knez namestnik Pavle, zatrijuč, da bo njegova misija našla pri nas vso podporo, da se doseže pristrčno sodelovanje za medsebojni razvoj na področju politike in gospodarstva v interesu sožitja in evropskega miru. Tej avdienci in izmenjavi govorov se pripisuje izredno velika važnost. Vse dokazuje, da so

pogajanja med Jugoslavijo in Italijo v smislu francosko-italijanskih rimskih sklepov že tako uspela, da je mogoče pričakovati velike spremembe. Jugoslavija pozdravlja iniciativo Italije, toda Italija mora brezpogojno priznati obstoječe državne meje v srednji Evropi. S popolnim sporazumom med Jugoslavijo in Italijo bosta enkrat za vselej zavarovana pred vsemi nesrečami Jadran in Podonavje.

Demisija grške vlade

ATENE, 16. marca. Po sinočnji seji, na kateri je minister general Metaksas zahteval rekonstrukcijo vlade, so vsi ministri vrnili predsedniku Caidarisu svoje portfelje, da lahko izvrši rekonstrukcijo vlade s pritegnitvijo vseh, ki hočejo sodelovati. Tako Kondilis kot Metaksas sta izjavila, da obnova monarhije sedaj ni aktualna. Kondilis je izjavil časnikarjem, da ne bo niko-

zentanca, se z zdravo slutnjo in v občutkih pomembnega pričakovanja poživlja tisti davni južnoslovanski sen: ENO! Krik je to. Hrepenenje, volja, odrešenje. Iz krvi prihaja ta krik, iz zemlje doni. Tukaj na vročih obmejnih tleh je ta slutnja velike bodočnosti tem živejša, glasnejša. ENO! Po tem bomo močni in veliki, prosti in veljavni. ENO! Najgorčnejša molitev naše generacije.

Da bi bili eno! Dragocena dedščina, ki nam jo je zapustil naš veliki kralj Zedinitelj. Nočemo te dedščine zapraviti. Sofijski upi se morajo obistiniti. So-

mur dovedil nasilnih notranjih sprememb. Izročitve beguncev vlada ne bo zahtevala, ker je itak ne bi dosegla.

Vojaška služba v Franciji

PARIZ, 16. marca. Včeraj je bila v zbornici velika debata o uvedbi dveletne kaderske službe, ki je bila zelo razburljiva, a se je zaključila naposled le z zmago vlade. Z vladne strani se je naglašalo zlasti to, da mora Francija povečati svojo vojsko zaradi oboroževanja Nemčije, ki v zadnjem času svojo vojsko tudi naglo motorizira. Kljub vsej francoski pripravi bi se naposled lahko zgodilo, da bi nemška vojska v primeru vojne predrila francoski obrambni pas še prej, preden bi jo mogla francoska vojska zaustaviti. Podrobni podatki, ki so bili o tem prečitani, so največ dopomogli do tega, da je vlada dosegla svoj namen.

VOJAŠKA PARADA V BERLINU.

BERLIN, 16. marca. Jutri v nedeljo bo v Nemčiji proslava spomina v vojni padlih in se bo ob tej priliki priredila v Berlinu vojaška parada, kakršne Nemčija od leta 1914. dalje ni več videla. Pri paradi bodo zastopane vse vrste vojske, nastopile pa bodo tudi letalske čete. Pred Hitlerjem bo velika defilacija.

KADRSKA SLUŽBA V AVSTRIJI.

DUNAJ, 16. marca. Avstrijski kmečki kongres, ki je bil na Dunaju in so se ga udeležili kmetje iz vse Avstrije ter mu je predsedoval poljedelski minister Beuter ob prisostvovanju kardinala Innitzerja, kancelarja Schuschnigga in zunanjega ministra Berger-Waldenega, je sprejel med drugim tudi resolucijo, ki zahteva uvedbo redne vojske in redne kaderske službe v Avstriji.

FANATIČNA BRZINA.

PARIZ, 16. marca. Znani letalec Willeb Post je izvršil včeraj v Ameriki prvi aero planski polet po stratosferi s posebnim letalom. Leteti je hotel iz Los Angelesa v Newyork, ker mu je pa zmanjkalo kisika, se je ustavil že v Clevelandu. Daljavo 3480 km je preletel v 8 urah in 4 minutah. Letel je povprečno po 402 km na uro, dve uri pa z brzino 547 km. Letalo v atmosferi doseže le brzino 290 km.

SPOMINSKA PLOŠČA V MARSEJU

MARSEILLE, 16. marca. Marseilleska občina je sklenila postaviti na kraj tragične smrti kralja Aleksandra in Louisa Barthouja bronasto spominsko ploščo.

AMERIKA NIMA SREČE.

NEWYORK, 16. marca. Zadnji vodilni zrakoplov ameriške zračne flote „Los Angeles“ je vihar odtrgal v Lakehurstu s stolpa, h kateremu je bil privezan. Pri tem je bil zrakoplov precej poškodovan.

Dnevne vesti

Prvi nastop mariborskih akvaristov

OTVORITEV ZANIMIVE RAZSTAVE EKSOTIČNIH RIB IN RASTLIN.

Danes je bila v palači banovinske hrastnice v Gosposki ulici otvorjena razstava akvarijev tukajšnjega Društva »Aqua-rium«. Razstava nudi mnogo zanimivega in poučnega. V številnih naravno trejenih akvarijih plava mnogo vrst živobarvnih rib. Modro, zeleno, rdeče, belo in v vseh barvah se lesketajoče ribice švigajo med živo zelenimi vodnimi rastlinami in človek se čudi, da zamore narava ustvarjati tako lepa in raznovrstna vodna bitja.

V prvi vrsti opazimo kralja akvarističnih rib »Pterro-phollum scalare« — domovina mu je reka Amacona — s svojimi mladimi v razni velikosti. Ploščnata in kot slonovina se lesketajoča ribica s temnimi lisami nenadoma majestetično priplava iz tropičnih rastlin. Za trenutek obstoji in nudi sliko eksotične cvetice. Bojne ribe indijske vrste so temnomodre, rdeče in zelene barve; stoje nepremično v vodi. Posebno se odlikujejo samci po svojih velikih plavutih. Imajo namesto škrg razvit dihalni organ kakor pljuča, ki jim omogoča direktno vdihavanje zraka na površini vode. Kitajska paradižna riba je nekoliko večja od prej navedenih in rdečezelene barve. Po naključju se je posrečilo dobiti belorumenke vrste takozva-

ne »albinos«, ki jih tudi lahko vidimo na razstavi. Modri gurani iz Indije stalno preizkušajo s svojimi špičastimi tipalkami akvarije. Indijska »steklena« riba je prozorna kot steklo. Vidi se celo hrbtenica, tako, da jo lahko nazivamo röntgen-sko ribo.

Jako zanimive in neprestano se podede vrste »dario rerijev« so zelo vitke oblike in modro lisaste barve. Skupina ribic iz Južne Amerike, ki prinesejo žive mlade na svet, v nasprotju z drugimi, ki ležejo jajca, je zastopana po raznih vrstah. Vse so jako žive, raznobarvne in kaj lahke za gojenje. Pajčolanasta riba napravi vtis zlate ribice na maskeradi. Dolge in belo prozorne plavuti krase drugače neokretno žival.

Na vsakem razstavljenem akvariju je montirana električna razsvetljava. Kontrasti barv raznovrstnih ribic se uveljavljajo zlasti pri razsvetljavi, zaradi česar je razstava do 21. ure odprta. Vsak obiskovalec in ljubitelj bo prišel na svoj račun, ker mu bo razstava nudila v resnici redki in edinstveni užitek medsebojnega življenja rib in rastlin v naravnih, po prirodi upodobljenih posodah.

Program bivanja bolgarskih pevcev

Jugoslovansko-bolgarska liga v Mariboru hoče prirediti bratskim bolgarskim pevcem čim prijetnejše bivanje v našem mestu, da bi tako odnesli iz njega najlepše vtise. Izdelala je naslednji program njihovega bivanja: Danes v soboto ob 13.45 sprejem na gl. kolodvoru, ob 20. uri pa koncert v Unionu. V nedeljo ob 9. uri sestanek pred hotelom »Orel«. Nato ogled mesta pod vodstvom prof. Šedivija in prof. Baša. Ogled bolgarske razstave v Študijski knjižnici pod vodstvom ravnatelja Glaserja in prof. Šedivija; ogled Mestnega muzeja pod vodstvom prof. Baša in Šedivija. Ob 12.15 obed v »Veliki kavarni«. Ob 14. uri ali pa 17.45 odhod. Goste čaka v Mariboru več veselih presenečenj. Ravnatelj Študijske knjižnice je pripravil posebno razstavo, ki obsega kopije starih bolgarskih rokopisov, Bolgare v slovenskem leposlovju in slovenskih prevodih, nekaj literature o Bolgariji in Bolgarih ter nekaj bolgarskih znamenitih in glasbenih del. Knjige pa sta dali na razpolago Študijska knjižnica in Zgodovinsko društvo, ki ima že nad 20 let zveze z bratskimi bolgarskimi znamenitimi krogi.

Proti beračenju po mestu

Da se zajezi naval brezposelnih iz podeželja v mesto in da se onemogoči, ali vsaj čim bolj omeji pohajkovanje brezposelnih delomrznih in zlorabljanje javne dobrodelnosti, je izdala kr. banska uprava Dravske banovine naredbo o podpiranju brezposelnih in pobijanju delomrznosti (Službeni list z dne 15. aprila 1933), po kateri morajo polic. oblastva, sreska načelstva in občinske uprave najstrožje postopati proti vsakomur, ki bi kršil to naredbo. Med številnimi brezposelnimi, ki se trudijo in iščejo dela, je zelo mnogo takih, ki jim je beračenje nekaj poklica in ki iz delomrznosti dela ne iščejo, ali ga sploh nočejo sprejeti. Da se zamore proti takim v smislu citirane naredbe v polni meri postopati in jih nadzorovati ter po potrebi brezposelne delomrznosti iz tujih občin, banovin ali drugih držav izgnati iz občine, ozir. banovine in države, apelira mestna občina na vse prebivalce, da ne dajejo nikomur darov v denarju, ampak da se poslužujejo pri tem le blokov »Pomoč potrebnim«, ki jih je izdala mestna občina in ki se dobijo pri socialno-političnem oddelku mestnega poglavarstva, Rotovski trg 9, in v vseh trafikah. Mestna občina, ki vo-

di o vseh brezposelnih natančno nadzorstvo in evidenco, podeljuje na te izkaznice v Mariboru stanujočim in potrebnim brezposelnim podpore na način in v obliki najnujnejše potrebe, vse brezposelne iz tujih občin ali banovin in tujih držav, ki ne morejo utemeljiti svojega bivanja v Mariboru pa bo odpravila v smislu naredbe v njihove občine, odnosno banovine in države.

Darovi za kraljev spomenik

Odbor za počastitev Viteškega kralja Aleksandra I. v Mariboru je prejel nadalje sledeče darove za spomenik v Mariboru: Narodno zaveznice gasilske čete so poslale: Gasilska četa delavnice državnih železnic Maribor 325 Din; gasilska četa, št. III v Slov. g. 565; Velika Nedelja 167; Sv. Marijeta ob Pesnici 142; Ruše 100; Dolič 100; Beltinci 50; Selnica ob Dravi 50; industrijska gasilska četa svinč. rudnika Mežica 100.

Neumorni oddelki finančnih kontrol in orožniški postaj so poslali sledeče prispevke: Oddelki finančne kontrole, Sv. Jurij ob Pesnici 382; Rače 100; Cankova 100; St. Jurij ob j. žel. 114; Sv. Lenart v Slov. gor. 66. Orožniške postaje Celje 100 Sv. Pavel pri Preboldu 100; Sv. Marijeta ob Pesnici 97; Sv. Andraž v Halozah 81; Konjice 70; Gornja Lendava 50; Vojnik 30 Din.

Srednje in osnovne šole so prispevale sledeče obroke na mesec: I. dekliška osn. šola, Maribor 360; drž. trgovska akademija, Maribor 289; osnovni šoli Vurberg pri Ptuj 40; Fikšinci 25; klasična gimnazija, Maribor 300; osnovni šoli, Fetiševci 50; Velika Nedelja 161; drž. realna gimnazija, Maribor 124.50; osnovna šola Sv. Boltenk pri Središču ob Dravi 50; Dolnja Lendava 47.50; Sv. Lovrene na Polh. 275; III. a dekl. razred realne gimnazije, Maribor 150; III. a dekl. r. meščanske šole, Maribor 100; osnovna šola, Slovenjgradec 42; dekliška osnovna šola, Studenci pri Mariboru 100; osnovna šola Gornja Sv. Kungota 42; IV. razr. I. deške osnov. šole, Maribor 100; III. b razr. real. gimn. Maribor 100 Din.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Sobota, 16. marca ob 20. uri: »Blodni ognji«. Red C.
Nedelja, 17. marca ob 15. uri: »Janko in Metka«. Otroška predstava. Vstopnina od Din 15.— navzdol. — Ob 20. uri: »Izgubljeni valček«. Zadnjič. Vstopnina od Din 25.— navzdol.

Ponedeljek, 18. marca: Zaprto.

Torek, 19. marca ob 15. uri: »Veseli kmetič«. Znižane cene. Ob 20. uri: »Štambulska roža«. Nepreklicno zadnjič. — Vstopnina od Din 20.— navzdol.

Otroška predstava po izredno nizkih cenah bo v nedeljo, 17. t. m. ob 15. uri. Ponove bajno igro s petjem, plesom in godbo »Janko in Metka«. Kakor istoimenska pravljica, se je tudi ta igra takoj prikupila deci in je bila prav vesela. — Vstopnina od Din 15.— navzdol.

Zadnja uprizoritev Stolzovega »šlagerja« »Izgubljeni valček« bo v nedeljo 17. t. m. zvečer. Pestro dejanje in temperamentna muzika dajeja delo veliko privlačnost. Vstopnina od Din 25 navzdol.

Prvič po znižanih cenah uprizore »Vesela kmetiča« v torek, 19. t. m. popoldne ob 15. uri. Prva popoldanska predstava te operete je bila razprodana in je verjetno, da bo tudi ta. Zato priporočamo nabavo vstopnic vnaprej. »Veseli kmetič« je letošnja najbolj priljubljena operetna predstava.

»Štambulska roža« nepreklicno zadnjič in ob najnižji vstopnini. Fallovo opereto »Štambulska roža«, ki je bila nekoliko sezon na repertoarju marib. gledališča, a je vedno znova pritegovala občinstvo, doživi svojo nepreklicno zadnjo uprizoritev v torek, na Jožefovo ob 20. uri zvečer. Velja najnižja vstopnina od Din 20.— navzdol. Pri tej opereti se dobi najcenejši sedež že za 5 Din.

KINO

GRAJSKI KINO

Od danes sobote Nedbalova opereta

POLJSKA KRI

Anny Ondra, Hans Moser, Svetislav Petrovič

Nas prihodnji film »Svet je moj« v glavni vlogi Harry Piel.

Kino Union. Danes najkrasnejši film se zone »Poslovilni valček«, glasba Chopin, Mozart, Liszt.

Kdor hoče svež in zdrav ostati, naj popije eno do dvakrat na teden pred zajtrkom kozarec naravnega »Franz Josefove« grenčice.

Poroke. V Mariboru so se poročili: hlapec Franc Florjan in delavka Helena Gastanova, železničar Friderik Kolman in posestnica Ana Grajfova, čevljarški mojster Štefan Gašperič in modistinja Zofka Belakova, ključavničar Franc Šeruga in tkalka Terezija Kirbiševa, čevljarški pomočnik France Trebše in predica Elizabeta Cvilkova, delavec France Bravnik in Amalija Jezovškova ter trgovski pomočnik Franc Čebokli in delavka Marija Pavličeva. Bilo srečno!

Rojstva in smrti v preteklem tednu. V Mariboru je bilo pretekli teden rojenih 31 otrok. Od teh 12 fantkov in 19 punčk. Umrli pa so: 42letni trgovski potnik Fr. Vicer, 73letna vdova Josipina Štajnme-cova, 34letna žena tapetniškega mojstra Frančiška Kuharjeva, 1 dan stara hčerka služkinje Marija Mažirjeva, 66letni krojač Franc Švarc, 67letna viničarka Elizabeta Šimerlova, 78letna posestnica Jelislava Babičeva, 66letna posestnica Rozza Kaufmanova, žena delovodje Josipina Neratova, delavčeva žena Marija Karničnikova, poduradnikova žena Marija Kranjčeva, uradnikova žena Terezija Lukšičeva, posestnik Ivan Petek, kovaški mojster Andrej Princ in mesarski pomočnik Karl Krušič.

Odlično priznanje poborniku nove šole. »Učitelj«, pedagoška revija, ki izhaja v Beogradu, je objavil obširno razpravo pod naslovom »Projekt učnega načrta za osnovno in višjo ljudsko šolo s posebnim ozirom na zahteve moderne aktivne šole«, ki jo je napisal naš znan pedagoški pisatelj g. Ernest Vranc, učitelj iz Studencev pri Mariboru. Razprava je plod njegovega 10letnega dela in truda ter njegovih intenzivnih prizadevanj za boljšo in praktičnejšo vzgojo naše mladine. Njegov načrt je bil preložen pedagoškemu svetu v Beogradu, kjer vzbuja veliko pozornost in se bo najbrže uveljavil za vso državo.

Učitelj g. Ernest Vranc je znan pobornik nove šole. Že pred leti je na številnih študijskih potovanjih spoznaval tudi šolstvo v tujini ter si pridobil ogromno znanje, ki ga bo uveljavil pri nas.

Prenosi ministrskih volilnih govorov. Ko je pretekli četrtek zvečer govoril po radiu prometni minister g. inž. Vujić o našem prometu, prometni politiki in o reformacijah našega prometa, so njegov govor poslušali številni železničarji skozi zvočnik, ki ga je iz prijaznosti brezplačno instaliralo mariborsko zastopstvo Philipsovih radio-aparatur g. Josip Peteln na glavnem kolodvoru. Ministrov govor je poslušalo precej ljudi tudi na Glavnem trgu, kjer je radio Maribor instaliral velik dinamičen zvočnik na strehi avtobusne postaje, ki bo prenašal tudi vse nadaljne govore ministrov naše kraljeve vlade.

Iz volilnega gibanja. Državni odbor za skupščinske volitve je včeraj končal svoje delo na določitvi volišč. V vsej državi bo 6959 volišč. Od teh jih bo imela naša banovina 543.

Tujski promet. V prvi polovici marca je bilo pri policiji prijavljenih 871 oseb. Od teh je bilo 183 tujcev, t. j. 26 z Dunaja, 20 z Gradca, ostali pa iz drugih tujih mest.

Mariborske ulice in ceste. Mnogo žrtvaje mestna občina mariborska pre-ditev svojih ulic in cest. Ogromne milijone je v zadnjih letih žrtvovala za regulacijo in tlakovanje Aleksandrove ceste, Sodne ulice, Vetrinjske ulice in še nekaterih drugih prometnih krajev. Uredila bo tudi letošnjo pomlad promenadno pot ob Aleksandrovi cesti, regulirati pa bo morala tudi T. g. svobode, če bi stal tam kraljev spomenik. Kakor navedene ulice in ceste, tako pa je nujno potrebna popravila v prvi vrsti tudi Tattenbachova ulica, ki jo nameravajo prekrstiti v ulico kraljice Marije. Taka kot je danes, pač ne bi delala časti svojemu novemu imenu. Potrebno bi bilo zato s prekrstitvijo vsaj toliko časa počakati, da dobi novo lice. Po Tattenbachovi ulici je največji promet in je tudi najbolj frekventirana. Zato je nujno potrebna novega tlaka in ureditve hodnikov za pešce, ko so sedaj ob mokrem vremenu podobni močvirju.

Železniške legitimacije. V smislu objave številka 20 ravnateljstva državnih železnic v Ljubli. od 7. marca t. l. izgubi žena aktivnega ali up. tojenega železničarja in njen mož pravice na legitimacijo za režijske vožnje, če ima žena trgo jo ali katerokoli obrt na svoje ime. Pozivajo se vsi železniški upokojenci, da oddajo svoje legitimacije, ki jim več ne pritičejo, onim postajam, ki so jim jih izdale.

Dar. Upokojeni sodni svetnik g. Ivan Erhatič iz Celja je daroval Zvezi kulturnih društev v Mariboru nad 200 knjig in s tem izdatno podprl njeno težavno delo na meji. Naj bi njegova plemenita gesta našla čim več posnemalcev!

Dijaška kuhinja v Mariboru je preje-la od g. dr. Antona Hrovata, zdravnika v Ormožu, namesto cvetja na krsto pok. dekana Friderika Horvata 200 Din; od svatov na gostiji Drevenšek-Skrabl v Dragonji vasi 100 Din; od g. Jos. Weixla, dekana v Križevcih 65 Din; od zlatoporočencev Janeza in Marija Kozoderc v Cirkovcih 50 Din; od g. Franca Spindlerja, župnika v Cirkovcih 20 Din. Vsem izreka odbor najlepšo zahvalo.

Pravoslavna nedelja. Pravoslavna cerkev obhaja vsako leto prvo nedeljo v postu kot nedeljo pravoslavja. Je to spomin na zmago za svetinjo srbske cerkve, za ikono, ki so jo Srbi izvojevali po dolgem duhovnem boju. Mariborska pravoslavna občina bo proslavila ta praznik v nedeljo 17. t. m. z veliko duhovno proslavo, ki bo ob pol 11. uri dopoldne kazinski dvorani. Bratstvo pravoslavnih Slovencev v Mariboru poziva vse svoje članstvo in vse prijatelje, naj se duhovne proslave v čim večjem številu udeležijo.

Rdeči križ Studenci priredi s sodelovanjem zastopnikov študentskih društev dne 19. t. m. štetje obiskovalcev Jožefovega sejma. V ta namen se bodo prodajali dinarski znaki R. K. v korist najrevnejše

Tekmovanje za prvenstvo LNP

SK Ilirija (Ljubljana) : SK Železničar

Jutri, v nedeljo, dne 17. marca 1935 ob 15. uri na igrišču SK Železničarja

Predtekma ob pol 14. uri: SK Ptui : SK Železničar (komb.)

dece. Obiskovalci sejma bodo sigurno tudi letos radevolje podprli to plemenito akcijo.

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, če ga popijete vsak dan zjutraj na tešče, lagodno milo iztrebljenega črevesja. Zdravniki za srčne bolezni so prišli do rezultata, da učinkuje »Franz Josefova« voda tudi pri težkih oblikah srčne hipe sigurno in brez nevarnosti. — »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Tečaj za prvo pomoč pri nezgodah. Ekspozitura OUZD v Mariboru odpre skupno s sreskim Rdečim križem v sredo 20. marca ob 19. uri v prostorih reševalne postaje na Koroški cesti št. 12, tečaj o prvi pomoči pri nezgodah. Navedena dne se torej prične osnovni samarijanski tečaj, ki bo trajal 6 tednov. Vodja tečaja bo g. dr. Rudolf Lovrec, predavali pa bodo ga. dr. Anka Žnidaršič, g. dr. Velker, g. dr. Kerže, g. dr. Varl in ga. dr. Valjavec. Že prijavljeni interesi se vabijo, da se 20. t. m. tečaja zanesljivo udeležijo, industrijska in obrtna podjetja pa se prosijo, da pošljejo svoje udeležence v kolikor jih že niso prijavili, k res potrebnim in poučnim predavanjem.

Električno varenje. Najavljeno predavanje o električnem varenju v kinu »Apollo« bo 20. marca, kakor je bilo prvotno zamišljeno, marveč 28. marca zvečer. — Podrobnosti se bodo še objavile.

Mizarski risarski tečaj v Mariboru. V sredo, 13. t. m. se je otvoril v Mariboru risarski tečaj za mizarje, ki je organiziran tako, da je udeležba omogočena tudi najrevnejšemu delavcu. Obisk je za te vrste tečajev izredno velik, ker se je vpisalo 40 udeležencev, razen 4 mojstrov sami mizarski pomočniki, z malimi izjemami vsi iz mesta. Obrtnozadružni nadzornik g. Založnik, ki je tečaj otvoril v imenu zborničnega zavoda za pospeševanje obrta, je v nagovoru izrazil veselje, da je po dolgih pripravah končno prišlo do prepotrebne tečaja in da je tudi mojstrsko združenje pokazalo mnogo smisla za prireditve. Predavanja v tečaju so določena na vsak torek, sredo in petek zvečer od 1/8. — 1/10., ob nedeljah in praznikih pa od 8. — 11. ure ter bodo trajala približno 2 meseca.

Podružnica Narodne strokovne zveze v Mariboru naznanja, da bo 6. in 7. aprila 1935 kongres Narodne strokovne zveze v Celju in poziva članstvo, da se kongresa udeleži v čim večjem številu, da bo Maribor v Celju dostojno zastopan. Pokroviteljstvo nad kongresom je prevzel minister za socialno politiko g. Drago Marušič, ki je obljubil, da pride osebno na kongres. Zagotovljena je polovična vožnja in bo stala samo 21 Din tja in nazaj. Kosilo se bo dobilo po 8 Din. Velika ude-

ležba na kongresu naj pokaže javnosti, da stoji nacionalno delavstvo v strnjanih vrstah za svojim pokretom, ki hoče izboljšati izboljšanje socialnih prilik delavnega ljudstva. Zato vsi na kongres, da pokažemo svojo moč s tem, da nas bo zbranih v Celju v impozantnem zboru in da bomo pri volitvah v narodno skupščino primerno upoštevani. Prijave sprejema tajništvo podružnice Narodne strokovne zveze v Mariboru, Sodna ulica 9, III. nadstropje med uradnimi urami, najdalje do 20. tm.

Lutkovno gledališče Sokola Maribor matiča v Narodnem domu ponovi v ned. 17. t. m. ob 16. uri igro v štirih dejanjih »Vragov svak«.

Nočna lekarniška služba. Prihodnji teden imata nočno lekarniško službo Kōnigova lekarna »Pri Mariji Pomagaj« na Aleksandrovi cesti in Maverjeva lekarna »Pri Zamorcu« v Gosposki ulici.

Slovensko obrtno društvo v Mariboru vabi svoje člane in vse obrtništvo na razgovor gospodarskega pomena v zvezi predstojajočih volitev, ki bo v ponedeljek, dne 18. marca ob 19. in pol uri v restavraciji »Novi svet« v Mariboru, Jurčičeva ulica. Zaradi važnosti razgovora pričakujemo polnoštevilno udeležbo obrtništva.

Posojilnica v Mariboru ima 21. marca svoj 53. redni občni zbor ter je svoj letni obračun za l. 1934 razložila svojim članom na vpogled. Iz njega posnemamo, da ima zadruga 2.628 članov s 3.115 deleži z vplačanim deležnim kapitalom Din 599.320. Hranilnih vlog ima 58.766.160.34 Din, posojil 62.529.705.72 Din. Njena denarija 3.563.632.65 Din. Skupni rezervni fond si narasli na 10.086.839.881 Din. V letu 1934 je Posojilnica v kulturne in socialne namene razdelila 135.700 Din. Čisti dobiček naša 393.397.30 Din. V očigled težkim gospodarskim razmeram je odbor zavoda s 1. aprilom 1934 znižal vse obrestne mere za 1%.

Redni občni zbor Ljubljanske sekcije Jugoslovanskega novinarskega združenja bo v nedeljo 31. marca ob 10. dopoldne v dvorani mestnega magistrata v Ljubljani. Pol ure poprej bo ravno tam občni zbor zadruge »Novinarski dom«.

Občni zbor Vodnikove družbe v Ljubljani bo 29. marca t. l. ob 18. uri v prostorih ZKD v Kazini. Dnevni red je naslednji: 1. Poročilo odbora. 2. Računski zaključek za leto 1934. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Proračun za leto 1935. in določitev članarja za leto 1936. 5. Določitev književnega programa za leto 1936. 6. Slučajnosti. 7. Volitve.

Ljudska univerza v Mariboru. V ponedeljek 18. marca predava g. univerz. prof. dr. Živković iz Zagreba o boju okoli krščanstva na Nemškem. Ta boj na religioznem področju, ki ga je započel narodni socializem zoper katoličanstvo in

protestantizem, je nedvomno za njegov obstoj najpomembnejši, a tudi najnevarnejši. Narodni socialisti z Rosenbergom na čelu si hočejo zgraditi čistorsko, germansko cerkev, ki bi naj zasadila svoje korenine v germanskem poganstvu, v kultusu Vodana. Iz tega revolucionarnega gibanja izhaja zasledovanje in tlačenje obstoječih cerkva. V četrtek 21. t. m. govori univerz. prof. Jean Lacroix iz Ljubljane o modernem Parizu. Skioptične slike! V petek 22. marca predava univerz. prof. dr. Izidor Cankar iz Ljubljane: »Kako gleda likovna umetnost na svet«. Skioptične slike!

Ponovno opozarjamo na predavanje, ki bo v sredo 20. marca ob 20. uri v dvorani Ljudske univerze. Predava znanj celjski alpinist g. Andrijo Kopinšek o Pirenejih, ki slovijo po svojih krasnih vrhovih in prekrasnih dolinah po vsem svetu.

Privlačnost naše kmečke pesmi. Kmečki fantje in dekleta na obmejni Kapli so sklenili priti 30. t. m. v Studence in nastopiti v Sokolskem domu s svojo narodno kmečko pesmijo. Ob tej priliki bodo navezali še tesnejše stike z našim narodnim življenjem, ki bo njihov obisk vrnil spomlad. Prav gotovo ne bo nobenega Studenčana, ki bi jih ne prišel poslušati, dolžnost pa je tudi zavednih Mariborčanov, da pohite na ta večer v studenški Sokolski dom.

Studenški sokoliči vabijo k mladinski akademiji, ki jo prirede v Sokolskem domu jutri v nedeljo ob 7. uri zvečer. Na sporedu je petje, igrice, tlovaldba, odba in deklamacije. Vstopnina 6.—, 4.— in 3.— dinarje. Prijatelji sokolske mladine jutri v Sokolski dom.

Tonfilm »Bosanci«. Prireditelji tonfilma »BOSANCI«, ki ga bo predvajal »Grajski kino« v Mariboru, so imeli pri snemanju pred očmi lepoto in romantičnost naših krajev, v prvi vrsti na Bosne. Tonfilm »BOSANCI« je torej namenjen propagandnim svrham za lepoto in privlačnost naših krajev. Pri snemanju filma je bilo zaposlenih nad 30 izvežbanih filmskih nastavljenec, katerim je pomagalo večje število naših ljudi. Mimo tega je sodelovalo pri snemanju tudi 15 kozakov, ki so prišli iz Beograda. Sodelovala je nadalje ciganska godba znanega Gojka Manojlovića. V Stocu, kjer so film snemali, je bilo zbranih okrog 400 oseb, ki so pomagale pri snemanju. Po vsebini je tonfilm »BOSANCI« prepleten z zgodbinami in zgodbi, ki so vse o naših naših z našimi motivi v besedi, pesmi ter glasbi in bo na slehernega, ki si ga bo ogledal, napravil najboljši vtis.

V nedeljo popoldne predstava »Sven-galija v »Veliki kavarni«.

Javna kuhinja na Slomškovem trgu dostavlja hrano v B in C razredu na dom.

Kakor krotitelj levov, obvladuje

Bronhi bonbon kašelj.

Proizvod: »UNION« Zagreb 1063

»Jajnine«. Ta izborna jed naše domače tovarne »Pekate« (makaroni, spageti in juhine zakuhe) se vsepovsod po naši državi razpečavajo. Povsod jih vidimo v izložbah, v Zagrebu, Beogradu, Skoplju, Splitu in po vseh drugih mestih in po deželi. To je najboljši dokaz, kako se njih poraba širi in kako priljubljene so postale pri občinstvu.

Radio Ljubljana. Spored za nedeljo 17. t. m. Ob 7.30: Predavanje o vinogradih; 8: plošče; 8.20: poročila; 8.30: klavirski koncert; 9: Versko predavanje; 9.15: prenos cerkvene glasbe; 9.45: plošče; 10: predavanje; 10.20: radio orkester; 11: prenos s Planice; 15: plošče; 15.30: prenos koncerta iz Kranja; 19.30: Nacionalna ura; 20: čas, jedilni list, program za ponedeljek; 20.10: koncert; 21: radio orkester; 21.30: čas, poročila, radio orkester; 22.30: plošče. Spored za ponedeljek 18. t. m. Ob 12: plošče; 12.50: poročila; 13: čas, plošče; 18: predavanje; 18.20: plošče; 18.40: slovenščina; 19.10: Zdravniška ura; 19.30: Nacionalna ura; 20: ministrijski govor; 20.20: prenos opere iz Beograda; v odmoru čas, poročila, jedilni list, program za torek.

Sejem za prašiče. Na včerajšnji sejem so pripeljali 235 prašičev. Kupčija je bila zelo slaba in je bilo prodanih komaj 42. Cene mladim prašičem so bile naslednje: 5 do 6 tednov stari 60—70 Din, 7 do 9 tednov stari 80—90 Din, 3 do 4 mesece 150—160 Din, 5 do 7 mesecev 200—250 Din, 8 do 10 mesecev 300—330 Din, leto stari 400—500 Din. Program žive teže so prodajali 4 do 5.50 Din, mrtni pa 7 do 9 Din.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 2.4 stopinji C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 1 stopinjo C nad ničlo; barometer je kazal pri 15.7 stopinjah 741, reduciran na ničlo pa 739.1; relativna vlaga 89; vreme je oblačno in tiho; vremenska napoved napoveduje poslabšanje vremena.

Darujte za spomenik Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Mariboru!

M. Kovačič:

Prosvetar in njegovo delo

Če premislimo, kakšna načela in kakšne zahteve vsebujejo ta gesla, potem se ne bomo čudili, da so postala sestavni del sokolske misli. Zahteva po enakosti in bratstvu je vsebovana že v načelu sokolskega bratstva ter tedaj ni nič novega, nego le potrdilo pravilnosti Tyrševih zamisli. Večje razširjenje in poglobljenje v kalem že obstoječih možnostih za nadaljnje miselne asocijacije pa aktivira zahteva po svobodi. V prvi vrsti je morala lebdeti Tyršu pred očmi lastna, samostojna državnost. Da je Tyrš mislil na njo, to je direktno izpričala ob neki priliki njegova še sedaj živeča soproga Renata. Na to pa moremo sklepati tudi iz raznih aluzij, ki jih nahajamo v Tyrševih spisih. Najjasnejša je aluzija v razpravi »Naša naloga, smer in cilj«, kjer zahteva Tyrš: »Orožje v vsaki pesti! Vojaška ureditve! Stokrat, tisočkrat bodi to rečeno!« Čemu neki, ako ne zato, da posluži za izbojevanje lastne državnosti? A tudi če bi se ne bil mislil tako daleč naprej, je geslo »svoboda« rodilo vendar novo misel pri Čehih, namreč da je mogoče doseči izboljšanje narodnostnih razmer tudi z lastnimi močmi — skratka: rodilo je misel — odpora. In ta nova misel je narekovala iskanje novega načina dela v narodu ter za narod, namreč na-

čin takozvanega »drobnega dela«, ki so ga do potankosti izgradili šele sedanji predsednik češkoslovaške republike Masaryk ter vodilne osebnosti bivše njegove, takozvane realistovske stranke. Med drugim zahteva ta način dela tudi prosvetljenje čim širših narodnih plasti v svrhu, da postanejo zavedne v narodnostnem in političnem oziru. Vsak posameznik mora biti v sebi svobodna in samostojna osebnost, da ve, kaj ima misliti o vsaki stvari in kako se ima v danem slučaju odločiti. Konkretneje izraženo: vsak posameznik si naj izgradi neko prepričanje, ki ga vodi v vsem njegovem dejanju in nehanju. Ako je hotela sokolska organizacija kot tista organizacija, potom katere je želel Tyrš ostvariti svojo praktično filozofijo, tozadevno pokazati svojim pripadnikom pot, kako je možno doseči tako svobodo, tedaj je morala med drugim odreči absolutno moč instituciji, ki sloni na apriorističnih osnovah in ne dovoljuje posamezniku, da o nekih stvareh razmišlja sam ter si ustvarja o njih lastno mnenje. Seveda sokolska organizacija kot taka ni svojih pripadnikov ovirala niti jih danes ne ovira, ako se kateri sam odpove svoji svobodi ter prizna nazore na apriorističnih osnovah temelječe institucije kot svoje, ker je odločanje v takšnih zadevah prepuščala, prepušča in bo tudi vedno morala prepuščati, ako hoče ostati dosledna vsakemu posamezniku kot njegovo zasebno

zadevo. Jasnejše povedano: Sokolstvo ni moglo, ne more in ne bo moglo nikoli zahtevati od svojih pripadnikov, da bi se ravnali po naukih te in takšne vere ter priznavali njene trditve kot resnične ali pa proglašali za neresnične, ker smatra verske nazore in versko čustvovanje za najintimnejši del duševnosti vsakega posameznika in zato kot zasebno njegovo zadevo ter prepušča vsakemu poedincu, da tozadevno sam uredi svojo notranjost. Pravimo: Sokolstvo je svobodomiselnost, iz česar pa še ne sledi, da bi morali biti njegovi pripadniki brezverci ali protiverci. Brezverce in tudi protiverce iz svojih vrst ne izključuje, ako imajo v ostalem one kvalitete, ki se za Sokola zahtevajo; ne izključuje pa zato tudi ne iz svojih vrst pripadnikov najrazličnejših verstev ali konfesij, ki živijo po zahtevah svojih ver.

Kaj sledi iz tega za prosvetarja: 1. da ne more in ne sme biti verski fanatik; 2. da na drugi strani pa tudi ne sme morda biti propagator kakega odpadništva ali framonstva; 3. na vsak način pa je prosvetarjeva dolžnost, da pripadnike sokolske navaja na to, da si razširjajo svoje duševno obzorje, da svojo izobrazbo poglobljajo, ker le potom široke in globoke izobrazbe more človek postati samostojen in duševno svobodan. Predvsem pa se mora seveda prosvetar potruditi sam, da se duševno osvobodi ter posluži tako kot yzglej in vzor za ostale pripadnike sokolske edince, kakšno duševno stanje

je zaželjivo. Prosvetar tedaj nujno stremi za tem, da ne bere le raznih listov, bodisi političnih ali strokovnih, nego da bere, bere in bere ter se tako vedno izpopolnjuje. (Dejstvo je namreč: ako se človek ne izpopolnjuje, nazaduje; na enkrat doseženem nivoju brez izpopolnjevanja ni mogoče ostati).

K Tyrševi eklektični filozofiji je pripisovala tudi njegova sodobnost. Proučujoč zgodovino narodov in njih usodo je Tyrš prišel do spoznanja, da ne velja Darwinova teorija o »borbi za obstoj« samo za živalstvo in rastlinstvo, nego v enak meri tudi za človeštvo: samo tisti človek-posameznik in samo tisti narod, ki je odporen in zmogel za borbo, more v tej borbi uspeti ter se vzdržati. Vse drugo, kar je mehkužno, kar je pokvarjeno, kar je degenerirano, je zapisano prej ali slej poginu. Odpornost, žilavost, jakost itd. — vse to ni le zahteva telesnosti, ampak tudi duševnosti posameznikov in narodov. Zato mora narod skrbeti za svojo telesno vzgojo, zato se mora brigati za razširjenje in poglobitev svo je izobrazbe. Spustiti se mora v tekmo z drugimi narodi ter poskusiti, da jih nadkrili. Zlasti mora biti to stremljenje malih narodov, ki morajo s svojo kakovostjo nadomestiti to, česar jim ne more dati njihova številnost. Truditi se morajo — pravi Tyrš — da ne vzdrižijo le tekme z velikimi narodi, ampak da se povzpnejo na prvo mesto.

Kulturne vesti

Ivo Šorli: Blodnji ognji

IGRA V TREH DEJANJH IZ NAŠIH DNI.

V četrtek zvečer je doživelo naše mariborsko gledališče lep praznik domače dramske umetnosti, premiero in obenem mariborsko krstno predstavo Iva Šorlija drame »Blodnji ognji«. Po eksperimentiranju petnajstletne povojne dobe, ko so naši dramski pisatelji, kakor tudi oni drugih, večjih in bolj profinjanih narodov, hotoma iskali novih notranjih in zunanjih oblik, pomeni Šorlijevo delo na vsak način velik uspeh že zaradi tega, ker se vrača v one osnovne struge, ki so drami večno dane. »Blodnji ognji« so na meji naturalizma in realizma, toda pregneteni z elementi duha, ki jih približuje času iz katerega so vznikli in kateremu so v prvi vrsti namenjeni. Sodobnost je njih temelj in obenem odlika. Avtor je v njih načel in na svoj način naznačil rešitev problemov, ki nas obdajajo vsak dan in povsod. Iz kaosa tragičnega konflikta je pokazal ob koncu odrešujočo pot od materializma k novemu idealizmu. Mati Melanija obračuna s svojimi nagoni in pričinja novo življenje očičenja v bol nad zagrešeno sinovo tragično smrtjo, njena hči Vida in koncipient Stojan Dolar pa predstavljata tisti most, ki naj vzraste med preteklostjo preko kaosa sedanosti v novo bodočnost, ko bo živeti spet svetost človekovega poslanstva.

Druga odlika Šorlijevega dela je karakterizacija nastopajočih oseb. Dal je vsaki notranje in zunanje utemeljen značaj, kar je v drami še zlasti težko, a zelo važno, mimo celotne zasnove in izvedbe najvažnejše. Tretja odlika je naravni dialog, ki dosega v prvem dejanju višino daleč nad povprečnostjo in sega v svetovno; v drugem dejanju je ta dialog po moji sodbi malo bolj skop, dvigne se pa spet v tretjem, zaključnem dejanju. Vse skupaj pa dokazuje, da bo Šorli po tem uspehu napisal lahko še dramska dela, ki bodo v celoti dosegala nadpovprečnost in evropsko višino. Pri premieri »Blodnji ognji« je občinstvo, ki je čisto napolnilo gledališče, živelo z delom in igralci, kar je pričal dovelj aplavz po vseh treh dejanjih, ko je moral avtor ponovno pred zastor.

Delo je našlo v g. V. S. k r b i n š k u pronikavnega režiserja, ki mu je posvetil dovolj zanimanja, volje in sposobnosti, da je postala predstava tudi njegov uspeh. V celotnem pogledu je bila ta predstava režijsko prav dobra. Potrudili so se pa tudi igralci.

Predstavnika stare, iz predvojne mirne dobe v optimistični mir zaznane sodne nadsvetnika, moža in očeta Antona Brezovnika je poosebil g. Maks F u r i j a n z veliko prepričevalnostjo in tipizirano karakterizacijo v maski, gesti, igri in besedi. Najtežjo vlogo osrednje osebe, matere Melanije, je izoblikovala gđica E. K r a l j e v a. Njena karakterna igra se je fino razvijala od nerove in koketizije preko konfliktov do katastrofe in končnega zloma vase. Nelahka je tudi uloga jurista Dušana, ki predstavlja novo, povojno generacijo mladine, ki jo je v prenapetem dozorevanju in spoznavanju zagrenila mizerija dobe in zapeljala v katastrofično mešanico vere in neverje, hotenja in nemoči, idealizma in cinizma. G. V. S. k r b i n š e k je to tako konglomeratno osebnost zamislil svojevrstno in nam jo predstavil tako, da smo mu verjeli. V svoji igri je dosegel nekaj uprav klasičnih momentov. Druga predstavnica te generacije na ženskem krilu človeške fronte je Dušanova sestra, učiteljica Vida. Tudi njo nam je ga. S. S e v e r j e v a simpatično približala in spet izpričala svoj prodorni talent. Tretji član drugega brega, toda z mnogo manjšo vibracijo, koncipient Stojan Dolar in Vidin zaročenec je naložil g. B. S t u p i c i n a l o g e, ki jih je precej posrečeno rešil, dasi manjkajo njegovi igri še neke fineze, ki so še le produkt popolne vigranosti po vrstah ustvarjanja.

Med staro gardo so še trije: svetnikova brata trgovec Ivan in posestnik ter lesni trgovec Jakob ter veletrgovec Kastelic. Izoblikovali so jih g. Pavle K o v i č, D. G o r i n š e k in E. G r o m. Karakteri-

zirani so bili zunanje in po igri dobro vsi trije, vendar me g. G r o m v vseh situacijah ni mogel do dna prepričati, zlasti ne v začetku drugega in v začetku tretjega dejanja, zrastle pa je ob koncu tretjega do svojih najmočnejših efektov.

—r.

Narodno blago koroških Slovencev

»Narodno blago koroških Slovencev«, zbral Vinko Möderndorfer, Maribor, 1934. Izdalo zgodovinsko društvo v Mariboru. Narodopisna knjižnica Zgodovinskega društva v Mariboru, II. Tiskala Mariborska tiskarna d. d. v Mariboru. — Učitelj Vinko Möderndorfer, znan kot neutrudljiv zbiratelj koroškega narodnega blaga, se je lotil zbiranja folklorističnih posebnosti, ki jih objavlja v tej publikaciji, že l. 1920. in nadaljeval svoje delo do l. 1926. Zbiral je po Zilski in Mežiški dolini ter po Podjuni, manjkajo pa podatki iz Roža. Uvodoma navaja tudi vire, imena onih, večinoma starih Korošcev, ki so mu izročali blago po ustnem sporočilu. Publikacija vsebuje: Bajna bitja, vedeževanje o ljubezni in zakonu, nevidnost, v škodo bližnjemu, nerodovitnost, opravi s hudobo in naravni pojavi. Blago je bilo zbrano morda v zadnjem trenutku, preden se še ni pozabilo. Vrače in prazne vere ginejo z razvojem kulture in civilizacije; mladini so že tuje, in še ena generacija, pa bo vse pozabljeno. Tako bo ostalo vse v tej publikaciji našega Zgo-

Izdelano na podlagi olivnega olja.

Ženske!

Pranje s SAMORAD pralnim praškom Vam bo v veselje, bleščeče belo perilo Vaš ponos!

Zahtevajte odločno

Samorad
pralni prašek

dovinskega društva v Mariboru. Bilo bi nujno potrebno zbrati take folkloristične drobtine tudi po drugih pokrajinah naše slovenske domovine, dokler ne bo sploh že prepozno. Brošura je tiskana na lepem papirju, je grafično odlična in obsega v kvartu 48 strani. Cena je 15 Din.

Monumenta artis slovenicae, I. 5 snopič, srednjeveško slikarstvo. Peti snopič obsega opis ladje cerkve v Turnišču. Reprodukcijske obsegajo: Pokop sv. Katarine, sv. Ana Samotreja, Poslednja sodba in drugo na severni steni v Turnišču; Pokop sv. Katarine; Legenda kralja Ladislava Svetega; Rop deklice, Obglavljanje Kumana, Zasledovanje Kumana, Borba Ladislava s Kumanom, Počitek v gozdu, Izvolitev Ladislava za kralja, Kroganje Ladislava, Bitka pri Kisvardi, Zidanje bazilike, Nerazloženi prizori in Kroganje sv. Nikolaja za škofa. Slike so vse iz 14. stoletja. »Monumenta« izdaje Akademsko založba v Ljubljani, piše pa jih dr. France Stelč.

Zgodovina uči...

RAZMIŠLJANJE O ZADRUŽNOSTI.

Ko sem pred nekaj tedni potoval po južnem predelu Haloz v Žetalah, se mi je tam oglasil kmečki gospodar in mi pokazal listino, s katero ga Konsumno društvo za Slovenijo v Ljubljani terjalo, da mora plačati delež v iznosu 300 Din, katerega je podpisal nekemu agentu tega društva pred več ko 10 leti in je takrat plačal na račun neke malenkost, pa ga do danes doslej ni nihče nikdar za plačilo tirjal. Možno tudi ni imel nikdar nikakšnega haska od društva, ki je imelo sicer nekaj časa v Rogatcu svojo podružnico, pa bi ga dobava blaga od tam neprimerno več stala nego pri domačih trgovcih. In danes, ko je naš kmečki gospodar popolnoma na tleh, ko mnogokrat celo kak »boljše stojič« kmet nima niti za vžgalice ali za sol, danes mora ta uboga para šteti — po zaslugi brezvestnega agenta! — težke stotake za nekaj, kar mu je bilo brez koristi in na kar je že davno pozabil. Mora, ker ga zakon veže. Prepričan sem, da mu agent takrat tega ni pojasnil. To pa seveda ni morda edinstven slučaj, ampak imamo po celi naši Sloveniji mnogo podobnih.

Nimam namena, izvajati iz tega zaključke, kakor je bilo to včasih v navadi, da se je lopnilo po vsaki stvari, če je bila v rokah političnega protivnika. Nočem nikomur delati kakoršnihkoli očitkov o slabem gospodarstvu, o nestrokovnjakem vodstvu ali kaj podobnega. Morda je bilo vmes tudi kaj tega, gotovo pa je, da so glavni krivci činjenice, da je Konsumno društvo za Slovenijo moralo iti v likvidacijo, pri kateri bodo člani društva nedvomno več ali manj težko prizadeti, splošne gospodarske prilike pod pritiskom velike svetovne krize.

A nekaj drugega je, kar hočem v zvezi s tem podčrtati. Te dni sem čital v nekem zadržnem glasilu v poročilu o prilikah v zadržni organizaciji v nekem delu naše države sledeči zanimivi odlomek:

»To zlo so razdvojenost in borbe raznih delavskih organizacij in sindikatov. Ta borba se je začela prenašati tudi v zadrugo in na zadržno polje. To velja zlasti za zadrugo v Bosni, kjer so razcepčnost delavstva in sindikalne borbe velike, in ker se za prestiž in vpliv med delavci bore Savez rudarskih radnika za Bosno i Hercegovino, Savez strokovnih radnika in Savez nacionalnih radnika, ali kakor se po domače nazivajo rdeči, ru-

meni in beli, a zadruge so objekti, preko kojih se po njihovem mnenju osvaja ta prestiž. S to borbo se zadrugarji nametščenci, ki v glavnem vodijo te zadruge, spravljajo v zelo neprijeten položaj, ker v interesu zadrug in radi svoje avtoritete v službi morajo ostati nevtralni, nevtralnost v borbi pa pomeni mnogokrat celo več nego neprijateljstvo. Odkloniti to zlo morejo samo zavedni zadrugarji, ki bodo svoje zadruge dvignili nad vse in jih čvali kot svetinje, da ne bodo postale sredstvo niti belih niti rumenih niti rdečih za dosego ciljev, ki so neprimerno manj vredni nego te njihove skupne socialno-ekonomske ustanove.«

V teh stvkih je pravzaprav že povedano vse, kar treba reči tudi o naših prilikah. Konsumno društvo za Slovenijo je ljubosumno držala v rokah bivša socialno-demokratska politična stranka, da bi preko te gospodarske organizacije dobila v roke tudi politično moč. Žalostni konec jasno dokazuje vso nesmotrenost takšnih tendenc pri ustanavljanju gospodarskih organizacij. Enake in podobne dokaze imamo že tudi od povprečnega mnogih zgledih iz naše in tudi iz širše svetovne zgodovine.

Stojim na stališču, da je država dolžna v interesu svojem in naroda onemogočiti vsako kakoršnokoli ustanavljanje gospodarskih in strokovnih organizacij — iz političnih vidikov. Da, tudi strokovnih! Gospodarske in strokovne organizacije naj služijo vsem in vsakomur in ne samo pripadnikom ene politične stranke. Zlasti pa bi morale zadržne in sploh vse gospodarske organizacije biti očiuvane pred strupom političnega strankarstva. Zgodovina tu omenjenega slučaja bodi merodajnim — zgoraj in spodaj! — resen memento! Medsebojne borbe med voditelji strokovnih in zadržnih organizacij samo slabša udarno silo onih slojev, katerih interese bi morale te organizacije braniti in čuvati. Zgodovina je tudi tu najboljša učiteljica.

V. S.

Ptui

Ptujska gasilska četa se dobila novega predsednika. Ker je dosedanj l. d. sednik šolski nadzornik Ignac Capuder med poslovnim letom bil premeščen v Ljubljano, je gasilska četa imenovala g. Franca Vidmarja, ravnatelja Mestne hra-

nilnice, za predsednika gasilske čete v Ptuj.

Po 17 letih pojasnjen umor. K naši zadnji notici še sporočamo, da je posestnik in gostilničar Jožef Antonič star 56 let, rodom iz Brestovice, okraj Sežana. Kraj Veščica, kjer je bil pred 17 leti izvršen zločin nad 23-letno Jurko Makovčev, je v bližini Štrigove in je spadal do poloma k Medmurju, torej pod ogrsko državo. Zaradi tega vodi preiskavo v tej zagonetni zadevi državno tožilstvo v Varaždinu, v katerega področje spada sedaj vas Veščica. Orožniška patrulja iz Ptuja je Antoniča zaradi tega eskortirala v Varaždin.

Cena živilom. Ptujske gospodinje ne morejo razumeti, kako je mogoče, da so cene nekaterim živilom v Ptuj dražje kakor v Mariboru. Posebno se to opaža pri olju, moki in celo pri sladkorju. Aerodajni lokalni činitelji se zaradi tega pozivajo, da potrebno ukrenejo glede znižanja cen pri navedenih živilskih potrebščinah!

Smrtna kosa. V visoki starosti 87 let je umrla Marija Žnidarčeva, zavarstnica iz Ptuja. Rodila se je 17. marca leta 1848, torej ravno v dneh revolucije. Blag ji spomin!

Poroke. Pretekli teden so se poročili s' deči pari: dr. Franc Brumen, zdravnik v Ptuj in Vera Podbojeva, učiteljica istotam; Alojz K r a n j e c, posestnik v Mosteh pri Sv. Lovrencu v Slov goricah in Terezija Čuševa, posestnica v Dornavi. Novoporočencem obilo sreče!

Aretacija starega grešnika. Znan postopac in delamržež Adolf Kampl iz Slovenje vasi je bil 28. februarja t. l. izpuščen iz zaporov okrajnega sodišča v Ptuj. Komaj pa je bil na prostem, je že zopet zapadel svoji stari navadi gojufiji in delamrznosti. Ptujski orožniki so ga zaradi tega aretirali in izročili okrajnemu sodišču.

Požar. Pretekli četrtek, in sicer v pozni nočni uri, je izbruhnil požar v gospodarskem poslopiju posestnika Josipa n k a v Krčevini pri Ptuj. Požar je vrepel gospodarsko poslopje z vsemi poljskimi pridelki in poljskim orodjem. Zgora je večja množina sena in slame in tudi 3 težke svinje so postale žrtev tega elementa. Škoda je precej visoka in znaša okrog 35.000 Din ter je krita le deloma z zavarovalnino. Vzrok požara ni znan.

Poljčane

Desetletnica pevskega in orkestralnega zbora. Pevski in orkestralni zbor Sokola Poljčane praznujeta jutri desetletnico obstoja. Da se obdržita taka dva zbora 10 let, je treba velike požrtvovalnosti učiteljev-voditeljev in njih učencev. Prvič je bil pevski zbor, takrat edini v Dravinjski dolini, ustanovljen po učitelju g. Bratošu l. 1924, na pobudo zdravnika g. dr. Hronovskega je pa bil pred 10 leti ustanovljen sedanji. Vodstvo je prevzel študentski učitelj g. Janko J i v k o, ki vodi zbor še danes. V teh letih je z redkim požrtvovanjem, naprom in vztrajanjem vzgojil pevce, ki niso z uspehom nastopali le doma, ampak tudi drugod. Oba zbora, tudi tamburaški, sta prva pripadala Čitalnici, od razida te pa pripadata že 5 let Sokolu. Orkester vodi od ustanovitve dalje že ves čas g. dr. Hronovski in ima dobre godbenike, da dosega vedno lepe uspehe. Proslava bo jutri 17. t. m. ob 16. uri s koncertom izbranega sporeda v Sokolski dvorani. K jubileju tudi naše čestitke!

Alphonse Daudet:

GREH ŽENE

ROMAN.

34

Gredoč materi nasproti je tuhtal izgovor in je prišel na dvorišče prav v trenutku, ko se je kočija ustavila. Kako se je začudil, ko je opazil, da je kočijažev sedež ves pokrit s prtijajo, poleg gospe Féniganove pa pod ko škrlat rdečim solnčnikom mlado, skrbno počesano žensko, oblečeno v istotako rdečo obleko, počenši od perja na njeni popotni čepici pa vse do spodnjega krila, ki se je videlo, ko je skočila iz kočije vsa gibčna kakor deček.

»Dobro jutro, Richard!« je vzkliknila veselo ter pomagala izstopiti gospe Féniganovi, ki je skrivaj namignila svojemu sinu. Ta mladi in vedri ženski glas je govoril z nekim sladkim naglasom vasi, ki ga je nekoč že slišal in se mu je zdel tako znani. Toda Richard je vendar okleval vse dokler ni pristopila k njemu mati z ono damo v rdečem ter mu jo predstavila:

»Mar ne poznaš več Elze, sestrične Elze iz Lorienta?«

Množica raznih spominov, ljubavih in srečnih trenutkov, je prebežala njegove spomine. Spomnil se je, kako je nekoč jahal s to polno in vitko sorodnico

po ravninah Sainte-Genevieve-de-Bois ob vratih kočije, v kateri sta se bogati tesarški podjetnik François Belleguic in njegova žena gospa Belleguicova, rojena pl. Kerkabelecova, dogovarjala z gospo Féniganovo o skorajšnji poroki njihovih otrok, ki sta se že tako dobro razumela. Na nesrečo pa sta si bili obe materi preveč podobni, da bi se mogli tudi dogovoriti. Gospa Belleguicova je bila rojena plemenita itd. ... Bila je Bretonka in vsa kakor iz trdega kamna izklesana, tudi »dober tiran«, ki je hotela voditi ves svet tako, kakor je vodila svojega moža, s krepko roko visokoprtegujoč vajeti. »François ni nikak orel,« je govorila o svojem možu celo v njegovi prisotnosti, on pa se je vselej ob taki priliki pohlevno smehljajoč še poklonil. Zares, v njem ni bilo nič orlovskega, ker je bil ves uprežen v zakonski jarem, ki mu je po tolikem času skrivil še vrat. Po nekem ostrem nastopu obeh »dobrih tiranov« se je moral Richard ukloniti volji svoje matere proti nameram staršev dekleta, ki ga je že božal s pogledom začudenca. Žrtvoval se je največ zaradi slabosti in materialne nemogočnosti, da bi izrekel

svoj »ne«, je pa na dnu srca vendarle čutil globoko bol, ki sta jo izlečila šele čas in nova, še globlja rana. V teh dvanajstih letih se je gospa Belleguicova, kirurgom, alkoholikom in brutalnim člooni svet k svojim prednikom in tudi François, ki ni bil orel in mu je bilo hudo, da nima nikogar več, ki bi mu to neprenehoma pripovedoval, ji je knalu sledil v grob. Elza se je poročila z nekim kirurgom, alkoholikom in brutalnim človekom, ki jo je često pretepal in je zato izvedla najprej ločitev od mize in postelje, pozneje pa, ko je bil uveljavljen novi zakonik o razveljavljenju zakona, tudi razveljavljenje. Gospa Féniganova je sprva grimela proti tej ločitvi z vsem ogorčenjem pravoverne katoličanke, kar je bilo često povod za mele prepire med njo in Lydijo, kadar so se druga drugo dražile z nazivi »draga mati« in »draga hčerka«. Ko pa ji je sinah pobegnili in ko je videla, da je njen sin ves žalosten in zapuščen, ker mu njena materinska nežnost ne zadostuje, se niso spremenili njeni nazorji samo o ločenki Elzi, ampak celo o ločitvi sami. Spomnila se je, da sta se Elza in Richard nekoč ljubila. Zapekla jo je vest, da je zaradi svojih muh razbila to ljubezen, ki bi bila z zakonom prihranila njej in vsem drugim toliko gorja. Ta griznja vesti je postala po smrti Belleguicove še tem iskrenejša, ker je bila s tem zaimčena nedotakljivost njene avtoritete, zaradi katere je bila prej tako

ljubosumna. In zato je dala ni bila storila nobenega sklepa, vodena po instinktih matere in navodilih svojega spovednika, draveillskega župnika, napisala na skrivaj pismo svoji sorodnici v Lorient, prošče jo, naj pride za nekaj časa k njim v Uzelles; in ker ona spet ni čutila nobene jeze več, se je vabila tudi takoj odzvala.

Prva posledica njene navzočnosti je bila, da je preprečila takojšnji Richardov odhod. Odgodil je potovanje do večernega vlaka in kosil skupaj z Elzo, njej nasproti, ves vesel, da spet vidi njen vedri smehljaj, njene lepe oči in zapeljive ustnice. Pripadala je oni vrsti srečnih blagoslovljencev, na katere je vihar življenja zmetal vse udarce in katastrofe, pa vendar ni zapustil na njih niti najmanjšega sledu. In po tolikih letih žalosti in solz jo je Richard videl zopet vso veselo vedno iste čudi provincialke, z vedno malim prekrasnim nizom rižnih zrn v ustih ter prožnimi in kakor pri zrelem sadju rdečimi lici, te ramena so ji bila malo bolj obla, koža je postala bolj bela in v svojem brezsrčnosti, a obenem nedolžnem dekolteju je kazala neko spretnost, ki je naglala skoraj v nepriliko njenega plašnega sosedu pri jedilni mizi. Richard se je neprestano obračal ter jo zardevajoč pogledoval le s konicami svojih oči, s čimer je očito razveseljeval to koketno žensko, kateri je bila mati rekla prej čisto odkrito: »Moj sin je bolan, ozdravite ga!«

Nogometna borba Ljubljana-Maribor

V BOJU ZA TOČKE SE BOSTA TRI BORILA ILIRIJA IN ŽELEZNIČAR.

Jutrišnje gostovanje odliči izstopnikov sportne Ljubljane, SK Ilirije, bodo morali naši vrlji Železničarji v svojem prvem letošnjem nastopu od dvoje strani vzeti zelo resno. Prvič je moštvo ljubljanske Ilirije najvernejši nasprotnik, ki razpolaga z izredno dobrim znanjem, saj je premagalo prejšnjo nedeljo še enajstoričniko HASK-a iz Zagreba prepričevalno s 3 : 1 in ga tako ne sme nobeno moštvo naše ožje domovine podcenjevati.

Druga težka naloga, ki čaka SK Železničarja, je ta, da mora jutri zastopati mariborski nogomet v težki večletni ogorčeni borbi proti Ljubljani, ki se ob

vsaki priliki trka na prsa, češ, da je v nogometu močnejša. Da ta predsodek ne drži, so Mariborčani ponovno dokazali in morajo dokazati tudi jutri! Fantje morajo zaigrati z voljo in ambicijo in uspeh ne more in ne bo izostal. Gre za prestiž mariborskega nogometa!

Naloga našega sportnega občinstva pa je, da podpira stremenje naših fantov s številnim posetom. Tekma se bo odigrala ob vsakem vremenu na igrišču SK Železničarja ob Tržaški cesti in se bo pričela ob 15. uri. V predtekmi ob 13.30 uri se bosta srečala SK Ptuj : SK Železničar komb.

SK Železničar, lahkoatletski odsek. V torek 19. t. m. ob 10. dopoldne bo na igrišču važen sestanek vseh lahkoatletov. Zaradi dogovora treningov je sestanek obvezen za vse atlete. Treninge bo vodil absolvent lahkoatletskega tečaja Zagrebu g. Starašina. K sestanku se vabijo tudi interesi, ki se zanimajo za lahkoatletski sport. Načelnik.

Jutrišnje prvenstveno tekmo SK Ilirija : SK Železničar bo sporazumno sodil zvezni sodnik g. Nemec iz Maribora.

Okrožni odbor LNP, službeno iz predsedstva. Jesenska prvenstvena tekma rezerv ISSK Maribor:SK Rapid bo jutri, v nedeljo 17. tm. ob 10. na igrišču v Ljudskem vrtu. Sodil bo g. Bizjak.

Avtomobil pod ledeno skorjo

Blizu malega mesteca Boras na južnem Švedskem so te dni napravili strašno odkritje. Pod ledeno skorjo so dobro razložili žarke žarometov. Na pomoč poklicani reševalci so kmalu nato potegnili izpod ledu osebni avtomobil, čigar luči so žarele še pod vodo. Ko so potegnili avtomobil na suho, so našli v njem dve mladenci, ki sta bili mrtvi, in nekega 16letnega dijaka. Po vseh znakih sodeč so se nesrečneži del časa borili s smrtjo. To je bilo zlasti videti iz drže dekleta, ki se je krčevito oklepala kljuko na vratih. Oblasiti so ugotovile, da je bil v avtomobilu tudi neki 20letni mladenič, ki pa se mu je posrečilo razbiti šipo in se rešiti. Zaradi smrtnega strahu pa je bil tako razburjen in zmeden, da je tekel naravnost domov, ne meneč se za usodo svojih treh tovarišev. Policija je ugotovila, da je 16letni deček, čigar starši so na potovanju v Ameriki, vzel avtomobil svojega očeta in naložil prijatelji in prijatelj in se odpejal z njimi na izlet. Ker je prenaplno vozil, je začel avtomobil na ovinku drseti in je treščil v most, na katerem je prelomil ograjo ter preko nje padel v jezero, ki je zamrznilo.

LJUDSKA SAMOPOMOČ

reg. pomožna blagajna v Mariboru, Grajski trg 7
Poverništvo: Ljubljana, Tyrševa 34

naznanja smrtne slučaje svojih članov v mesecu januarju 1935.

Lah Marija, Rečica.
Belšak Jakob, Muršak.
Oven Anton, Vavta vas.
Gruber Ana, Razvanje.
Šaver Terezija, Brežice.
Huber Stefan, Studenci.
Polanc Jurij, Sv. Vid.
Fohn Frančiška, Celje.
Tanko Franc, Ljubljana.
Postružnik Franc, Selišči.
Koren Alojzija, Črna jevec.
Markelj Franc, Lučerjev kal.
Kadilnik Marija, Vojnik.
Holzmann Terezija, Maribor.
Gošnik Franc, Konjice.
Primožič Neža, Markovci.
Vedernjak Franc, Ljubljana.
Dimec Agata, Ponoviče.
Dr. Gregorič Viktor, Novo mesto.

Fric Josip, Maribor.
Lorhek Ivan, Janževa gora.
Pušnik Cecilija, Dovže.
Hribar Frančiška, Sv. Katarina.
Jerina Janez, Sp. Ribče.
Toplak Elizabeta, Zlatoliče.
Vodopivec Neža, Celje.
Gaves Marija, Dobrava.

Sajovic Jožef, Krčevina.
Vidovič Tomaž, Sedlašek.
Ješovnik Terezija, Makarska vas.
Blagartinešek Fani, Laško.
Otočec Janez, Buče.
Vogrinc Anton, G. Hajdina.
Lorenč Viktor, Konjice.
Vertič Julijana, Maribor.
Počevavšek Jakob, Buče.
Petan Franc, Šromlje.
Židan Terezija, Ljubljana.
Pukšič Marija, Gaje.
Zor Marija, Ljubljana.
Šlik Julijana, Vosek.
Gašparac Jakob, Biela.
Kosi Alojz, Maribor.
Kronvogel Anton, Sv. Lenart v Slov. gor.

Rožman Helena, Artiče.
Kos Mihael, Ljubljana.
Žnidar Anton, Dobrece.
Pečar Amalija, Ciglenec.
Stauber Julijana, Maribor.
Peterkovič Marija, Curnovel.
Krajnc Ivan, Črešnjeve.
Troger Jožefa, Brezje.
Muhlić Frančiška, Zagradec.
Kochar Ana, Lokmarje.

Arbeiter Marija, Juršinci.
Mihelič Marija, Vel. Lašče.
Plešej Franc, Smartno.
Poldan Marija, Krška vas.
Grelfoner Franc, Žikarce.
Rosenberger Albert, Maribor.
Kuznar Ema, Krištan vrh.
Svoboda Jera, Ptuj.
Kolarič Ivana, Nova vas.
Standekar Marija, Sp. K. n. ota.
Mandelj Helena, Smartno.
Slavič Jožef, Križovci.
Glavič Marija, Praproče.
Beziak Neža, Moravci.
Krašovec Janez, Vrhnik.
Bratuša Marija, Ptuj.
Salar Terezija, Rogoznica.
Lorber Neža, Dobovec.
Gobec Anton, Sv. Ema.
Natlačen Franca, Otok.
Poplas Franc, Stari trg.
Domadenik Helena, Sesdobe.
Cehnar Neža, Koprivnik.
Krajnc Gera, Koračice.
Bokalič Janko, Lesično.
Sušin Marija, Mali vrh.
Finžgar Andrej, Varož.
Verstovšek Viktorija, Maribor.

Po vseh umrlih se je izplačala pripadajoča pogrebna v skupnem znesku **Din 648-600-.**

Kdor še ni član »Ljudske samopomoči«, naj zahteva brezobvezno in brezplačno pristopno izjavo.

1056

Blagajniško načelstvo.

Zahvala.

1096

Za sočustvovanje ob izgubi naše nepozabne hčerke

Matilde Smodiševe

uradnice

se tem potom zahvaljujemo vsem darovalcem vencev. Posebno se zahvaljujemo uradništvu in delavstvu ter godbi tvrdke Ehrlich, pevcem »Drava«, kulturnemu društvu »Triglav« in vsem onim, ki so spremljali našo ljubo hčerko na njeni zadnji poti.

Maribor, dne 16. marca 1935.

Žalujejo rodine: Smodiševa, Abt in Kučer.

Mali oglasi

Razno

JOS TICHY IN DRUG.

Konces. elektrotehnično podjetje, Maribor. Slovenska ul. 16, tel. 27-56. Izpeljuje električne instalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestenec, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah.

SPREJMEM ABONENTE

na domačo hrano. Razen drugih jedil nudim specialitete: ribe, bržlo, različne, čevapčiče, vse vseže in pečeno na rešetki po zmernih cenah. Večkrat v tednu primorske »meneštre«, rizoto, makaroni s fižolom. Točim črno, pristno dalnatiško vino po Din 8.— liter, dobro štajersko po Din 12.—. Gostilna »Rotovž«, A. Vicel, Rotovski trg 8. 501

GOSTILNA »TRIGLAV«

na Glavnem trgu v nedeljo zvečer koncert. Prvovrstna vinska kapljica, domača kuhinja. Abonente sprejemem po najnižjih cenah. Se priporoča gostilničar Henrik Lakoše. 1077

Posesti

ENOSTANOVANJSKO HIŠO na Pobrežju, Aleksandrova cesta 51, z vrtom in ob avtobusni progi oddam. Pojasnila istotam. 1070

HIŠA NAPRODAJ

do 20.000.— Din gotovino, ostanek hranilne knjižice ali obroki. Stražunska 6, Pobrežje. 1089

STAVBIŠČA

na prodaj m² Din 4.—, tudi na obroke. Vprašati Frankopanova c. 4. Studenci. 1083

PRODAM HIŠO (za vsako obrt) s hlevom in njivo ter parcelo po Din 6.50. Postaja Tezno, Ptujška 29. 1090

HIŠO

z njivo in sadjem prodam ali dam v najem. Zgornje Radvanje 40, Brumec. 1095

Pomladanski plašči

POSESTVA ALI HIŠE pri Mariboru od 20.000 Din naprej, gostilne, mariborske hiše, graščine, vile prodaja Posredovalnica Maribor, Slovenska ul. 26. 1097

Kompletna moderna **KRASNA VILA** v najem ali naprodaj. Pisarna »Rapid«, Gosposka 28. 1103

Lokal

DELAVNICA s kletjo, pripravna za vsako obrt, eventualno stanovanje, oddam. Vojašniška 12. 1078

Prodaj

POHIŠTVO

lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zaloška pohišstva združenih mizarjev, Vetrinjska ulica 22, nasproti trdnice V. Weigl. 9-t.

MODERNE KAUCJE

naslonjače, otomane, vložke, madrace, odeje nudi najceneje Novak, Vetrinjska 7, Koroska 8. 1053

Pomladanske novosti

JEDILNICA IN SPALNICA iz kavkaškega oreha in pleskane ter kuhinje, najmodernejše, najnižje cene. Aleksandrova cesta 48. 1076

HLEVSKI GNOJ

na prodaj. Mlinska ul. 10. 1079

IZVRSTNO VINO

od 5 litrov naprej a Din 6.50. Meljski hrib 33, Dornjač. 1098

DOBRO VPELJANA TRAFIKA na prodaj, na zelo prometnem kraju. Naslov v upravi »Večernika«. 1082

SPALNICA

iz brestovega lesa, malo rabljena, poceni naprodaj. Friedel, mizarstvo, Slovenska ul. št. 26. 1081

V najem

ODDAM V NAJEM več lokalov, pripravnih za trgovino, obrt ali pisarno. Naslov v upravi »Večernika«. 942

Pomladanske obleke v veliki izbiri

Posojilo

DO DIN 50.000.— v knjigah iščem, 20% obresti, eventualno cela oskrba v hiši. Vzamem tudi osebe v domstno oskrbo. Dopise pod »Okolica Maribor« na upravo »Večernika«. 1104

Sobo odda

PAZNO ali opremljeno sobo oddam takoj dvema gospodoma. Aleksandrova cesta 10-II. 1065

PAZNO SOBO oddam. Naslov pove Faßwald, Šivilia, Trg Svobode. 1066

DVE PRAZNI SOBI v I. nadstropju takoj oddam. Aleksandrova cesta 48. 1075

SOBO s posebnim vhom in hrano oddam. Vrbanova ulica 28, prtiličje, desno. 1080

Sobo išče

SOBO IŠČE za takoj akademik proti plačilu ali proti instrukciji. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Akademik«. 1071

IŠČEM PRAZNO SOBO za dve osebi. Naslov v upravi »Večernika«. 1074

Stanovanje

DVE GOSPODIČNI sprejemem poceni na stanovanje in hrano v lepo opremljeno sobo. Strošmaierjeva 9. 1068

DVA BOLJŠA DELAVCA vzamem takoj na stanovanje in vso oskrbo. Meljska cesta 58, gostilna. 1020

STANOVANJE

s hrano oddam gospodu. Lešnik, Aleksandrova c. 54. 1048

SOLNČNO STANOVANJE oddam s 1. aprilom mini stranki. Dravska ul. 10, Benet. 1084

SPREJMEM NA STANOVANJE IN HRANO gospoda. Einspielerjeva 20, Melje. 1088

Službo dobi

IŠČEM MLADO POSTREŽNICO za večerne ure. Kavarna Union, Meljska cesta 12. 1076

Trgovski dom Maribor

1094

Za vridavo **podstrešnih stanovanj vmesnih sten**, za ognjevarno obloženje lesenih sten in za 1064

toplotno izolacijo uporabite najbolje

POROLITH

špecialne medstenske plošče 3, 5, 8, 12 cm debeline, ki so najcenejše in najbolj solidne.

Prospekti in ceniki brezplačno! **Opekarna Lajteršberg F. DERWUSCHEK** Košaki pri Mariboru.

Prima trboveljski svetli premog in »Karbo« zabojski najceneje pri firmi 1000 **Andraschitz Maribor**

Ceneni teden

Po zelo znižanih cenah bomo prodajali dokler traja zaloga sledeče blago:

Blago za obleke, volna s svilo prej Din 60.— zdaj Din 25.—
Blago za bluze, volna prej Din 50.— zdaj Din 20.—
Crepe de Chine, čista svila vzorčasta prej Din 120.— do 50.—
Svile georgette, vzorčast prej Din 100.— zdaj Din 30.— do 40.—
Fourlard svila, vzorčasta prej Din 70.— zdaj Din 25.—
Volneno blago za obleke prej Din 36.— zdaj Din 26.—
Blago za obleke, prina kamgarn prej Din 170.— zdaj Din 115.—
Blago za kostume samo Din 40.—
Blago za plašče, najmodernejše samo Din 50.—
Chiffone, kvalitetno blago, brez napak, sedaj samo Din 8.—
Tkanine za telesno in posteljno perilo, kvalitetno blago, brez napak, sedaj samo Din 10.—
Zgotovljeni pomladanski plašči, velika izbira, za 40% ceneje. — Pri tem imamo še veliko prodajo ostankov, kjer najdete vse, kar rabite za mal denar.
 Vljudo Vas vabimo, da nas obiščete
Trgovska hiša Dolček & Marini, Maribor, Gosposka 27

POSOJILNICA

R. Z. Z. O. P.

MARIBOR, NARODNI DOM
 USTANOVljena LETA 1882

Stanje hranilnih vlog 60 milijonov Din
 Rezervni sklad 9,668.000 Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

„Sumljivi agenti se pojavljajo pri strankah in zahtevajo zavarovalne police na vpogled. Na vprašanje pri zavarovalnicah pa se izkaže, da teh agentov ni nihče pooblastil in zavarovalnice o njih ničesar ne vedo. Zato pozor!“
 Tako poroča „Slovenec“ dne 14. t. m. pod zglavjem „Mariborske vesti“. Ker lahko povzroči tako poročanje zmedo med prebivalstvom in škodo poštenim zastopnikom, izjavlja podpisana, da so njeni zastopniki opremljeni s potrebnimi pooblastili, ki jih lahko stranke zahtevajo na vpogled. Vsakomur pa toplo priporočamo, da v svojem lastnem interesu zaupa pooblaščenim zastopnikom podpisane še nadalje in jim da tudi zavarovalne police mirne duše na vpogled.
 S tem izpodbijamo obenem verodostojnost „Slovenčeve notice“, kar se tiče podpisane.

„SLAVIJA“, jug. zavarovalna banka
 Ekspozitura v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

ČEDNE ZAVESE

napravijo Vaš dom lep in prijeten
 Bogata izbira novih vzorcev

Tekstilana BÜDEFELDT

Gosposka 14

Gostilna „Balkan“ - Linhartova ulica

jutri, v nedeljo, **pojedina odojka** in **domačih klobas**. Pristna ljutomerska vina. — Zato pa jutri vsi k „Balkanu“. 1105

Darujte za Pomožno akcijo!

VOLNENO BLAGO

dražestne novosti prinaša

Tekstilana BÜDEFELDT

Gosposka 14

Dobre kakovosti

Nizke cene

RANILNICA

DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun po najugodnejšem obrestovanju

Podružnica: CELJE nasproti pošte, pri južnoštajerski hranilnici